

DA

DA

DA

EUROPA-KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 15.9.2010
KOM(2010) 478 endelig

Forslag til

RÅDETS HENSTILLING

Unge på vej – flere unge i læringsmobilitet

{SEK(2010) 1048}

{SEK(2010) 1049}

{SEK(2010) 1050}

BEGRUNDELSE

1. BAGGRUND FOR FORSLAGET

Forslaget til henstilling indgår i "Unge på vej", som er et flagskibsinitiativ fra EU, der skal støtte Europa 2020-strategien. Unge på vej's mål er *"at gøre Europas højere uddannelsesinstitutioner mere attraktive internationalt og generelt løfte uddannelsesniveaueet i EU ved at kombinere både fremragende præstationer og lige muligheder og fremme studerendes og praktikanter mobilitet og unge menneskers beskæftigelsessituation"*¹.

En af de centrale aktionslinjer i initiativet Unge på vej er støtten til udvikling af tværnational læringsmobilitet for unge. Læringsmobilitet er et vigtigt middel for unge til at **forbedre deres fremtidige muligheder for beskæftigelse** og tilegne sig nye fagkvalifikationer, samtidig med at mobiliteten styrker deres udvikling som aktive borgere. Læringsmobilitet hjælper dem til at få adgang til ny viden og tilegne sig nye sprogkundskaber og interkulturelle kompetencer. Europæere, der er mobile, mens de er unge og under uddannelse, vil i højere grad være mobile som erhvervsaktive senere i livet. Arbejdsgiverne anerkender og værdsætter disse færdigheder. Læringsmobilitet har ligeledes medvirket afgørende til, at almene og erhvervsfaglige uddannelsessystemer og -institutioner er blevet mere åbne, mere europæiske og internationale, og at de er blevet mere lettilgængelige og mere effektive².

EU har haft en lang og succesfuld erfaring med støtte til læringsmobilitet gennem forskellige programmer og initiativer, hvor det mest kendte er Erasmusprogrammet³. Strukturfondene giver ligeledes støtte til læringsmobilitet. Initiativet Unge på vej vil støtte bestræbelserne på at give alle unge i Europa i 2020 mulighed for at kunne gennemføre en del af deres uddannelsesforløb i udlandet, herunder også uddannelse på arbejdspladsen⁴.

Med Kommissionens **Grøn bog om læringsmobilitet** (juli 2009)⁵ blev der indledt en offentlig høring af, hvorledes man bedst løser problemer med hindringer for mobilitet og åbner for flere muligheder for at lære i udlandet. Dette førte til mere end 3 000 svar, herunder også svar fra nationale og regionale forvaltninger og andre interesserede parter⁶. Disse svar viser, at der et **udbredt ønske om øget læringsmobilitet inden for alle dele af uddannelsessystemet** (videregående uddannelser, skoler, erhvervsuddannelser), men også i ikke-formelle og uformelle læringsomgivelser, såsom volontøraktiviteter. Samtidig bekræfter disse svar, at der fortsat findes mange hindringer for mobilitet. Derfor fremsætter Kommissionen sammen med

¹ KOM(2010) 2020 af 3.3.2010.

² Jf. KOM(2009) 329 vedrørende referencer til undersøgelser og forskning.

³ De omfatter følgende: videregående uddannelser (Erasmus, Erasmus Mundus, Marie Curie) for studerende, ph.d.-studerende og ansatte; videregående uddannelser og forskning (Marie Curie, mobilitet inden for ekspertnet og teknologiplatforme); fra videregående uddannelser til erhvervsliv (ansættelser i forbindelse med Erasmus og Marie Curie); erhvervsuddannelser og lærlingeuddannelser (Leonardo), ungdomsuddannelser (Comenius), voksenuddannelse og frivilligt arbejde for seniorer (Grundtvig), kulturområdet (kulturprogrammet), udveksling af unge og volontøraktiviteter (Aktive unge); volontøraktiviteter (Den Europæiske Volontørtjeneste i forbindelse med programmet Aktive unge); civilsamfundet (programmet Europa for borgerne) og den forberedende aktion "Erasmus for unge iværksættere".

⁴ http://ec.europa.eu/commission_2010-2014/president/about/political/index_en.htm.

⁵ KOM(2009) 329.

⁶ Jf. arbejdsdokument SEK(2010) 1048 fra Kommissionens tjenestegrene vedrørende en analyse af de modtagne svar.

vedtagelsen af meddelelsen om Unge på vej⁷ forslag til en **henstilling fra Rådet om læringsmobilitet** som grundlag for en ny samordnet kampagne i medlemsstaterne for endelig at fjerne hindringer for mobilitet. Overvågningen af de gjorte fremskridt vil kunne ses i en "**resultattavle vedrørende mobilitet**", som vil give et sammenligneligt billede af, hvilke fremskridt medlemsstaterne gør med hensyn til fjernelse af disse hindringer.

Nærværende henstilling er en opfølgning af Europa-Parlamentets og Rådets henstilling 2001/613/EF af 10. juli 2001 om mobilitet i Det Europæiske Fællesskab for studerende, personer under erhvervsuddannelse, volontører, undervisere og erhvervslærere⁸. I henstillingen opfordredes medlemsstaterne til at tage passende skridt til fjernelse af hindringer for disse gruppers mobilitet. Som et resultat heraf er der blevet udviklet en række instrumenter og taget forskellige politiske initiativer siden 2001:

- I december 2004 vedtog Europa-Parlamentet og Rådet en beslutning om en samlet fællesskabsramme for større gennemsigtighed i kvalifikationer og kompetencer⁹ - Europass. Dette kan anvendes af enkeltpersoner på frivillig basis, når borgerne vil gøre rede for og fremlægge deres kvalifikationer og kompetencer i Europa.
- Læringsmobilitet kan også bidrage til, at det indre marked fungerer upåklageligt, ved at give unge europæere bedre sprogkunderskaber og interkulturelle kvalifikationer i deres arbejdsliv. Dette kan ligeledes fremme anerkendelsen af erhvervsmæssige kvalifikationer mellem medlemsstaterne, jf. Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/36/EF af 7. september 2005¹⁰.
- I Europa-Parlamentets og Rådets henstilling 2006/961/EF af 18. december 2006 om tværnational mobilitet i Det Europæiske Fællesskab i uddannelsesøjemed¹¹ var der et forslag om et europæisk kvalitetscharter for mobilitet.
- Den europæiske referenceramme for kvalifikationer for livslang læring¹², som blev indført med Europa-Parlamentets og Rådets henstilling af 23. april 2008, er begyndt at fungere som et oversættelsesredskab, der kan gøre det nemmere at forstå nationale kvalifikationer i hele Europa.
- Kommissionens grønbog om migration og mobilitet: udfordringer og muligheder for uddannelsessystemerne i EU fra juli 2008¹³ omhandlede spørgsmålet, hvorledes uddannelsespolitikken bedre kan tage de udfordringer op, som mobilitetsstrømmen fra immigration og internt i EU giver.
- I Rådets resolution af 21. november 2008 om bedre integration af livslang vejledning i strategierne for livslang læring¹⁴ fastslog man, at der var mulighed for mobilitet inden for uddannelse og på markedsmarkedet, og opfordrede bl.a. medlemsstaterne til at sikre, at alle borgere fik adgang til vejledning.

⁷ KOM(2010) 477.

⁸ EUT L 215 af 9.8.2001, s. 30.

⁹ EUT L 390 af 31.12.2004, s. 6.

¹⁰ EUT L 255 af 30.9.2005, s. 22.

¹¹ EUT L 394 af 31.12.2006, s. 5.

¹² EUT C 111 af 6.5.2008, s. 1.

¹³ KOM(2008) 423.

¹⁴ EUT C 319 af 13.12.2008, s. 4.

- I Rådets henstilling om unge volontørers mobilitet i Den Europæiske Union fra november 2008¹⁵ anerkendte man, at tværnational mobilitet i Europa kan udgøre et vigtigt redskab til fremme af uddannelse, beskæftigelse og regional og social samhørighed og bidrage til at forbedre den gensidige forståelse og aktiv deltagelse i samfundet. I henstillingen anbefalede man, at flere unge skal have mulighed for at deltage i volontøraktiviteter i et andet EU-land.
- I Bordeaux-kommunikéet om forstærket europæisk samarbejde om erhvervs- og arbejdsmarkedsuddannelser (København-processen) fra december 2008¹⁶ og i Rådets tilhørende konklusioner¹⁷ understregede man, at arbejdstageres, studerendes og underviseres mobilitet fra et uddannelsessystem til et andet og fra et land til et andet bør fremmes inden for erhvervsuddannelsessystemerne.
- I kommunikéet fra konferencen for de ansvarlige ministre for videregående uddannelser inden for det europæiske område for videregående uddannelser ((Bologna-processen) fra april 2009¹⁸ er der fastlagt et mål om, at i 2020 bør mindst 20 % af eksamenskandidaterne fra det europæiske område for videregående uddannelser have været på et studieophold i udlandet.
- Rådets konklusioner om strategirammen for det europæiske samarbejde på uddannelsesområdet ("ET 2020") af 12. maj 2009¹⁹ fastlagde som strategisk mål, at læring i udlandet skulle være reglen og ikke undtagelsen. Rådet opfordrede Kommissionen til at arbejde på forslag til mulige benchmark, bl.a. for mobilitetsområdet, i første omgang med fokus på området videregående uddannelser, men med en undersøgelse af muligheden for at få benchmark inden for erhvervsuddannelser og lærermobilitet.
- Fremme af mobilitet var også blandt de vigtigste prioriterede områder, som blev fremlagt i Kommissionens meddelelse om beskæftigelsen fra juni 2009 "Den fælles EU-forpligtelse til at løfte beskæftigelsen"²⁰.
- I Rådets konklusioner fra november 2009 om læreres og skolelederes faglige udvikling²¹ opfordrede man medlemsstaterne til aktivt at fremme de muligheder, der ligger i udvekslings- og mobilitetsordninger på både nationalt og internationalt plan.
- Betydningen af en anerkendelse af volontøraktiviteter blev ligeledes understreget i Rådets beslutning 2010/37/EF af 27. november 2009 om det europæiske år for frivilligt arbejde til fremme af aktivt medborgerskab (2011)²².
- Man skal også tilskynde unge forskere til mobilitet for at sikre, at EU ikke sakker bagud i også forhold til konkurrenterne med hensyn til forskning og innovation. I

¹⁵ EUT C 319 af 13.12.2008, s. 8.

¹⁶ http://ec.europa.eu/education/lifelong-learning-policy/doc/vocational/bordeaux_en.pdf.

¹⁷ http://ec.europa.eu/education/lifelong-learning-policy/doc/vocational/council08_da.pdf.

¹⁸ http://www.ond.vlaanderen.be/hogeronderwijs/bologna/conference/documents/Leuven_Louvain-la-Neuve_Communiqé_April_2009.pdf.

¹⁹ http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/da/educ/108266.pdf.

²⁰ KOM(2009) 275.

²¹ EUT C 302 af 12.12.2009, s. 6.

²² EUT L 17 af 22.1.2010, s. 43.

Kommissionens meddelelse af 23. maj 2008 "Bedre karrieremuligheder og øget mobilitet: et europæisk partnerskab for forskere"²³ foreslår en række aktioner, der skal sikre, at forskere i hele EU får den rette uddannelse, spændende karrierer, og at hindringer for deres mobilitet fjernes, mens man i Rådets konklusioner af 2. marts 2010 om "europæiske forskeres mobilitet og karriere"²⁴ pegede på konkrete forslag til, hvorledes forskeres mobilitet kan forbedres, og anførte en række områder med henblik på aktioner.

Som et resultat af disse aktiviteter er der opnået meget, men det er fortsat nødvendigt at udrette langt mere. I strategien for Unge på vej er der bebudet **vigtige nye aktioner**, der vedrører unges mobilitet i enhver læringsammenhæng på EU-niveau og nationalt niveau, samtidigt med at **eksisterende aktiviteter styrkes og gennemførelsen af andre sikres under overholdelse af nærhedsprincippet**. Det er imidlertid klart, at EU-programmerne ikke i sig selv kan indfri de store ambitioner, som ligger bag initiativet. Derfor bør støtten fra EU-programmet suppleres ved at mobilisere medlemsstaternes og andre aktørers indsats til støtte for læringsmobilitet. Et vigtigt element vil være at identificere og **fjerne hindringer for mobilitet**.

I nærværende henstilling fra Rådet gives der specifikke retningslinjer med hensyn til administrative, institutionelle og juridiske hindringer for unges læringsmobilitet. Henstillingen supplerer de mere omfattende integrerede retningslinjer for Europa 2020, især retningslinjerne for beskæftigelsen.

2. RESULTATERNE AF HØRINGERNE AF INTERESSEREDE PARTER OG KONSEKVENSANALYSERNE

EU har mange og yderst positive erfaringer med at fremme og støtte læringsmobilitet – et område, der direkte og håndgribeligt giver den europæiske borger fordele. Initiativer såsom Erasmusprogrammet har gjort det muligt for mere end to millioner mennesker at studere i et andet land og at få disse studier formelt anerkendt. Der er blevet etableret praktiske redskaber, herunder Det europæiske meritoverførsels- og meritakkumuleringssystem (ECTS), for at gøre denne anerkendelse lettere.

For alt for mange af Europas unge er læringsmobilitet imidlertid fortsat ikke en realistisk mulighed. Det er fortsat relativt få unge, som udnytter fordelene ved læringserfaringer i udlandet, og nogle grupper, såsom unge fra socialt dårligt stillede miljøer, er i særlig høj grad underrepræsenteret. Sproglige, kulturelle, finansielle, juridiske og administrative hindringer findes fortsat, især uden for EU's strukturerede mobilitetsprogrammer. Yderligere ressourcer, både på nationalt og europæisk niveau (via eksisterende programmer), kan ganske vist sætte gang i mobiliteten, men flere penge alene vil ikke være nok til at realisere visionen om mobilitet som en realistisk mulighed for alle. Medlemsstaterne må gøre mere for at fjerne de hindringer, som fortsat findes på nationalt og regionalt niveau.

Der findes en henstilling fra Rådet fra 2001 om mobilitet i Det Europæiske Fællesskab for studerende, personer under erhvervsuddannelse, volontører, undervisere og erhvervslærere, men den anvendes ikke mere og er nu forældet. Der er et presserende behov for at ajourføre,

²³ KOM(2008) 317.

²⁴ http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_Data/docs/pressdata/en/intm/113121.pdf.

omlægge og genskabe denne henstilling for at fremme læringsmobilitet, så denne bliver en "mulighed for alle" unge i Europa.

Som et første skridt offentliggjorde Europa-Kommissionen i juli 2009 en grønbog om *Flere unge i læringsmobilitet*²⁵. Målet med grønbogen var at starte en bred offentlig høring for at udpege de vigtigste hindringer for mobilitet og for at kortlægge, hvorledes disse kunne overvindes. Der er bred enighed i Europa på politisk niveau vedrørende målet om en udvidelse af unges mobilitetsmuligheder. Formålet med grønbogen var at åbne en debat for interesserede og for en større offentlighed om, hvorledes disse ambitioner kan virkeliggøres.

Grønbogen fremhævede fordelene ved mobilitet som støtte for erhvervelse af ny viden og nye kvalifikationer. Grønbogen understregede også, at læringsmobilitet kan bidrage til, at uddannelsesinstitutioner åbnes for resten af verden og for nye grupper af lærende, og således bidrage til at styrke kvaliteten af uddannelsen. Andre anførte fordele vedrørte bekæmpelse af risikoen for isolation, protektionisme og fremmedhad.

Den offentlige høring sluttede den 15. december 2009 og blev modtaget med stor interesse. I alt modtog man 2 798 online-svar, hovedsagelig fra unge, samt 258 skriftlige svar fra en lang række interesserede parter, herunder medlemsstaternes myndigheder, Regionsudvalget, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg, regionale og lokale myndigheder, europæiske og nationale foreninger, arbejdsmarkedets parter, akademikere og enkeltpersoner.

Ud over ovennævnte høring er der blevet gennemført en konsekvensanalyse, hvor man så på tre optioner. Nødvendigheden af at udvide og fremme læringsmobilitet ved at fjerne hindringer er fælles for alle tre optioner (f.eks. gennem en revision af den nationale lovgivning for at give mulighed for at medbringe stipendier og lån, bedre anerkendelses- og valideringsprocesser for studier, der er gennemført uden for hjemlandet, bedre vejledning for studerende og volontører, der overvejer et ophold i udlandet), men rammen for gennemførelsen heraf varierer:

Option 1: Ingen EU-aktion/status quo

Option 2: En henstilling fra Rådet: Unge på vej - flere unge i læringsmobilitet

Option 3: En ny åben koordinationsmetode for læringsmobilitet blandt unge

I konsekvensanalysen konkluderede man, at option 2 (en henstilling fra Rådet: Unge på vej - flere unge i læringsmobilitet) vil udgøre den bedste kombination af forventede virkninger sammenholdt med omkostninger og den administrative byrde.

3. FORSLAGETS RETLIGE ELEMENTER

Forslaget respekterer fuldt ud nærhedsprincippet og omfatter ingen bindende retselementer, men henstillinger til medlemsstaterne om, hvorledes hindringer for mobilitet kan fjernes, og hvordan man kan øge mulighederne for læringsmobilitet for alle unge. Det er op til medlemsstaterne, hvordan dette bedst kan opnås.

²⁵ KOM(2009) 329.

4. BUDGETMÆSSIGE KONSEKVENSER

Omkostningerne i forbindelse med medlemsstaternes gennemførelse af henstillingen vil for eksempel omfatte vedtagelse af lovgivning, der giver bedre mulighed for at medtage stipendier og lån, og sikring af mere information om muligheder for mobilitet ved hjælp af erhvervs- og studievejledning og -rådgivning. Den administrative byrde ved kontrollen med de gjorte fremskridt forventes at være stort set neutral, da denne vil blive gennemført inden for rammerne af den mere omfattende Europa 2020-strategi og de nationale reformprogrammer, de eksisterende ordninger for strategirammen for europæisk samarbejde på uddannelsesområdet (ET2020) og EU's ungdomsstrategi.

RÅDETS HENSTILLING

Unge på vej – flere unge i læringsmobilitet

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION,

som henviser til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 165 og 166, og

som tager følgende i betragtning:

- (1) I Kommissionens meddelelse af 3. marts 2010 "Europa 2020 – en strategi for intelligent, bæredygtig og inklusiv vækst"²⁶ er et af de fastlagte prioriterede områder at udvikle en økonomi på grundlag af viden og innovation ("intelligent vækst"), og der er fremhævet et flagskibsinitiativ: ("Unge på vej"), som skal gøre Europas højere uddannelsesinstitutioner mere attraktive internationalt og generelt løfte alle uddannelsesniveauer i EU ved at kombinere både fremragende præstationer og lige muligheder og fremme unges mobilitet og forbedre deres beskæftigelsessituation. Denne henstilling udgør en del af initiativet "Unge på vej".
- (2) Læringsmobilitet, dvs. tværnational mobilitet med henblik på at erhverve nye kvalifikationer, udgør én af de grundlæggende måder, hvorpå unge kan forbedre deres fremtidige muligheder for beskæftigelse, deres personlige udvikling og aktive medborgerskab. Europæere, der er mobile, mens de er unge og under uddannelse, vil i højere grad også være mobile som erhvervsaktive senere i livet. Læringsmobilitet kan gøre uddannelsessystemerne og -institutionerne mere åbne, mere europæiske og internationale, give bedre adgang hertil og gøre dem mere effektive. Læringsmobilitet kan ligeledes styrke Europas konkurrenceevne ved at medvirke til opbygning af et videnintensivt samfund²⁷.
- (3) Fordelene ved mobilitet blev understreget i Europa-Parlamentets og Rådets henstilling 2001/613/EF af 10. juli 2001 om mobilitet i Det Europæiske Fællesskab for

²⁶ KOM(2010) 2020.

²⁷ Vedrørende dokumentation om den enkeltes fordele ved mobilitet kan der f.eks. henvises til F. Maiworm og U. Teichler: Study Abroad and Early Career: Experiences of Former Erasmus Students, 2004; årlige undersøgelser af netværket af Erasmus-studerende; afsluttende evaluering af fællesskabsprogrammerne Socrates II, Leonardo da Vinci II og eLearning; analyse af virkningerne af Leonardo da Vinci's mobilitetsforanstaltninger på unge, praktikanter, ansatte og de socio-økonomiske faktoreres indflydelse, 2007. Med hensyn til den systemiske fordel ved mobilitet er denne påvist for de videregående uddannelser i en undersøgelse "The impact of Erasmus on European higher education: quality, openness and internationalisation", december 2008, <http://ec.europa.eu/education/erasmus/doc/publ/impact08.pdf>.

Der henvises også til midtvejsevalueringen af Erasmus Mundus udført af CSES (Centre for Strategy and Evaluation Services), juni 2007, http://ec.europa.eu/education/programmes/mundus/doc/evalreport_en.pdf.

studerende, personer under erhvervsuddannelse, volontører, undervisere og erhvervslærere²⁸. I henstillingen opfordres medlemsstaterne til at tage passende skridt for at fjerne hindringerne for disse gruppers mobilitet.

- (4) Lovbestemmelserne vedrørende arbejdstagernes frie bevægelighed i Den Europæiske Union er fremhævet i Kommissionens meddelelse af 13. juli 2010 "Bekræftelse af arbejdstagernes fri bevægelighed: rettigheder og den vigtigste udvikling"²⁹.
- (5) Meget er blevet opnået inden for området mobilitet blandt unge siden henstillingen fra 2001. Imidlertid udnyttes ikke alle instrumenter og redskaber fuldt ud, og der findes fortsat mange hindringer. Endvidere har hele området for læringsmobilitet ændret sig betragteligt inden for det seneste tiår, blandt andet som følge af globaliseringen, teknologiske fremskridt, herunder informations- og kommunikationsteknologi (IKT), og en højere vægning af evnen til at finde arbejde og den sociale dimension.
- (6) I november 2008 opfordrede Rådet medlemsstaterne til at sætte sig som mål, at læringsperioder i udlandet gradvist gøres til en regel og ikke til en undtagelse for alle unge europæere. Rådet opfordrede Kommissionen til at udarbejde en arbejdsplan, der inddrager tværnationale mobilitetsforanstaltninger i alle europæiske programmer, og til at støtte medlemsstaterne i deres indsats for at fremme mobilitet³⁰.
- (7) Kommissionen offentliggjorde i juli 2009³¹ grønbogen "Flere unge i læringsmobilitet", hvor man startede en offentlig høring om en række spørgsmål, såsom: hvorledes man bedst øger antallet af muligheder for unge europæeres mobilitet, hvilke hindringer for mobilitet der stadig skal overvindes, og hvorledes alle aktører kan forene deres indsats i et nyt partnerskab for læringsmobilitet. Feedback på denne høring har bidraget stærkt til nærværende henstilling ligesom de udtalelser, man har modtaget fra Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget.
- (8) Også unge forskere skal tilskyndes til mobilitet for at sikre, at EU ikke sakker bagud i forhold til konkurrenterne med hensyn til forskning og innovation. I Kommissionens meddelelse af 23. maj 2008 "Bedre karrieremuligheder og øget mobilitet: et europæisk partnerskab for forskere"³² er der foreslået en række aktioner, der skal sikre, at forskere i hele EU får den rette uddannelse og spændende karrierer, og at hindringer for deres mobilitet fjernes, mens man i Rådets konklusioner af 2. marts 2010 om "europæiske forskeres mobilitet og karriere"³³ påviste konkrete skridt til, hvorledes forskeres mobilitet kan forbedres, ligesom der blev anført en række områder, hvor der kunne gennemføres aktioner.
- (9) Nærværende henstilling henviser til unge inden for alle læringssammenhænge, dvs. i skoler, under erhvervsuddannelse (i skoler eller som lærling) og på universiteter (på bachelorniveau, masterniveau og ph.d-niveau) samt i forbindelse med ungdomsudvekslinger, volontøraktiviteter eller praktik i eller uden for EU. Den vigtigste aldersmålgruppe vil være på mellem 16 og 35 år. Læringsmobilitet ses som

²⁸ EFT L 215 af 9.8.2001, s. 30.

²⁹ KOM(2010) 373.

³⁰ Rådets konklusioner af 21. november 2008 om unges mobilitet (2008/C 320/03).

³¹ KOM(2009) 329.

³² KOM(2008) 317.

³³ Rådets konklusioner af 2. marts 2010 om europæiske forskeres mobilitet og karriere.

relevant inden for alle fagområder, såsom kultur, videnskab, teknologi, kunst og sport, og ligeledes for unge selvstændige og forskere. I sammenhæng med nærværende henstilling dækker læring formel, uformel og ikke-formel læring.

- (10) I nærværende henstilling forsøger man at tilskynde medlemsstaterne til at fremme læringsmobilitet blandt unge og fjerne hindringer, som står i vejen for fremskridt inden for dette område. Samtidig respekterer man i henstillingen fuldt ud medlemsstaternes ansvarsområder inden for rammerne af deres nationale lovgivning.
- (11) I henstillingen tilskynder man også medlemsstaterne til fuldt ud at udnytte potentialet i eksisterende instrumenter for at fremme mobilitet, først og fremmest kvalitetscharteret for mobilitet, Europass, tillægget til eksamensbeviser, ungdomspasset, den europæiske referenceramme for kvalifikationer, det europæiske meritoverførsels- og meritakkumuleringssystem, det europæiske meritoverførselssystem for erhvervsuddannelse.
- (12) EU-programmerne har ud over at give en væsentlig støtte til mobilitet givet mulighed for udvikling på EU-niveau af god praksis og af redskaber, hvis mål er at fremme mobilitet blandt unge inden for alle læringssammenhænge.
- (13) Nærværende henstilling fra Rådet giver specifik vejledning med hensyn til administrative, institutionelle og juridiske hindringer for læringsmobilitet blandt unge. Henstillingen supplerede de mere omfattende integrerede retningslinjer for Europa 2020, først og fremmest retningslinjerne for beskæftigelse -

HENSTILLER TIL MEDLEMSSTATERNE:

1) Information og vejledning om muligheder for mobilitet

- a) At forbedre kvaliteten af information og vejledning om nationale og regionale mobilitetsmuligheder og udbuddet af stipendier målrettet mod specifikke grupper af lærende, både i og uden for EU. Medlemsstaterne bør anvende nye, kreative og interaktive metoder til formidling af information og kommunikere og udveksle synspunkter med unge under anvendelse af ikt og sociale netværk.
- b) At give let adgang til informationer for alle unge, som er interesseret i læringsmobilitet, f.eks. gennem centraliserede webportaler, støttecentre, (f.eks. "europæiske kontorer") og rådgivningstjenester på institutionelt niveau. Anvendelsen af internetbaserede tjenester kan ligeledes være en hjælp. Det anbefales at Euroguidancenettet³⁴ anvendes i denne sammenhæng.
- c) At samarbejde med Kommissionen for at videreudvikle Ploteus-portalen om læringsmuligheder, især ved at øge antallet af nationale informationskilder, som borgerne har direkte adgang til gennem den flersprogede Ploteus-grænseflade.
- d) At tilskynde nationale og regionale agenturer til at sørge for, at deres arbejde integreres i det arbejde, interesserede parter gør inden for læringsmobilitet, for at sikre en klar, sammenhængende og enkel informationsstrøm.

³⁴ <http://www.euroguidance.net/>.

2) Motivation for at deltage i tværnationale mobilitetsaktiviteter

- a) At fremhæve merværdien ved læringsmobilitet med henblik på udvikling af erhvervs kvalifikationer og interkulturelle kvalifikationer og fremtidige ansættelsesmuligheder, især i forbindelse med et stadigt mere globalt arbejdsmarked.
- b) At tilskynde til oprettelse af netværk mellem agenturer, regionale og lokale myndigheder, offentlige jobcentre, institutioner, ungdomsorganisationer, forskere, lærere og undervisere og ungdomsmedarbejdere, beslutningstagere, arbejdsgivere og unge for at sikre en koordineret fremgangsmåde til motivering af unge.
- c) At tilskynde til "peer-udvekslinger" mellem mobile og endnu ikke mobile lærende for at øge motivationen. Åbendørarrangementer på institutioner, hvor man slår et slag for mobilitet, kan skabe et forum for sådanne peer-udvekslinger.
- d) At understrege værdien af læringsmobilitet over for lærende, deres familier og arbejdsgivere ved at lade mobilitet indgå i læseplaner eller uddannelsesprogrammet, hvor det er hensigtsmæssigt. Ved at give mulighed for korte mobilitetsperioder kan man også medvirke til at gøre flere unge mobile.

3) Forberedelse til udnyttelse af mobilitetsmuligheder, især med hensyn til sprogkundskaber

- a) At anerkende betydningen af sprogundervisning på et tidligt trin af uddannelsen. En sproglig og kulturel forberedelse af mobiliteten bør indgå som en vigtig del af læseplanerne, både inden for den almene og erhvervsfaglige uddannelse.
- b) At anvende mere kreative metoder ved undervisningen af sprog, herunder ikt. Der bør lægges særlig vægt på dårligt stillede lærende og deres specifikke behov.
- c) At støtte erhvervelse af grundlæggende e-kvalifikationer (digitale kompetencer) hos unge for at sikre, at de bliver i stand til at forberede deres mobilitet på bedst mulige vilkår.
- d) At tilskynde til udvikling af partnerskaber og udvekslinger mellem uddannelsesinstitutioner for bedre at kunne forberede mobilitetsophold.

4) Juridiske og institutionelle hindringer i forbindelse med læringsperioder i udlandet

- a) At se på juridiske spørgsmål, der gør det vanskeligt at få visum og opholdstilladelse for statsborgere fra lande uden for EU, som ønsker at gøre brug af en læringsmulighed i en medlemsstat.
- b) At se på spørgsmål, der er en følge af forskelle i lovbestemmelserne i EU med hensyn til mindreårige, der deltager i mobilitetsordninger.
- c) At fastsætte en klar ordning for lærlinge, der deltager i mobilitetsperioder. For at støtte mobilitet blandt lærlinge og ligeledes blandt unge forskere og fjerne usikkerhed bør medlemsstaterne sikre et passende beskyttelsesniveau med hensyn til forsikring, arbejdsstandarder, arbejdsmiljøkrav, skat, social sikring samt pensionsordninger.

- d) Aktivt sammen med institutioner i andre lande i fællesskab at tilskynde til, udvikle og udbyde uddannelsesprogrammer. Medlemsstaterne bør sikre, at nationale love ikke hindrer fælles programmer og afslutningseksaminer inden for uddannelse, f.eks. ved at fastlægge, at programmerne skal udbydes og evalueres på det nationale sprog.
- e) At mindske de administrative og juridiske byrder for at fremme læringsmobilitet til og fra EU. Et tættere samarbejde og partnerskaber med tredjelande, aftaler med relevante myndigheder i flere medlemsstater og bilaterale aftaler mellem institutioner vil gøre læringsmobilitet lettere mellem EU og andre dele af verden.

5) Muligheden for at medtage stipendier og lån

- a) At sikre mulighed for at medtage stipendier, lån og adgang til støtte for at fremme unges læringsmobilitet.

6) Mobilitetskvalitet

- a) At anvende eksisterende kvalitetschartre, såsom det europæiske kvalitetscharter for mobilitet, for at sikre, at mobiliteten er af høj kvalitet, og at overveje indførelse af procedurer til kvalitetssikring ved alle mobilitetsaspekter.
- b) At tilskynde til en løbende dialog og klare ordninger mellem de udsendende institutioner og værtsinstitutionerne, f.eks. ved at anvende aftaler om læring. At tilskynde til transparente udvælgelsesprocedurer, peer-udveksling og en struktureret støtte til den lærende.
- c) At organisere en regelmæssig udarbejdelse af rapporter, statusopgørelse og mekanismer for feedback for at sikre en høj kvalitet i erfaringerne med mobilitet.
- d) At tilskynde til ordninger for tutorer og peer-læring for at sikre, at de mobile lærende integreres i værtslandet/værtsinstitutionen.
- e) At tilskynde til tilbud om praktiske og betalbare faciliteter for mobile lærende.
- f) At tilbyde vejledning til mobile lærende efter deres tilbagekomst i, hvorledes de kan udnytte de kvalifikationer, de har erhvervet under deres ophold i udlandet. Tilbud om hjælp med genintegration efter et langt ophold i udlandet.

7) Anerkendelse af læringsresultater

- a) At sikre indførelse og anvendelse af eksisterende EU-instrumenter, som gør det lettere at overføre og validere læringsresultater fra mobilitetserfaringer mellem medlemsstater (f.eks. Europass-mobilitetspasset, ungdomspasset, ECTS, ECVET og EQF og det kommende europæiske kvalifikationspas. Disse instrumenter bør ligeledes promoveres bedre, især blandt arbejdsgivere.
- b) At forbedre procedureerne og vejledningen for validering og anerkendelse, både af uformel og ikke-formel læring, for at gøre mere mobilitet lettere (f.eks. ved volontør- og ungdomsaktiviteter).

- c) At se på spørgsmålet om validering og anerkendelse af viden, kvalifikationer og kompetencer, der er erhvervet under mobilitetsperioder i udlandet (f.eks. sprogkvalifikationer).
- d) At etablere synlige kontaktsteder, hvor enkeltpersoner kan få deres kvalifikationer anerkendt og godkendt efter deres tilbagekomst fra udlandet.

8) Dårligt stillede lærende

- a) At tilbyde dårligt stillede lærende målrettet information om programmer samt støtte, der er tilpasset deres specifikke behov.
- b) At udvikle en "mobilitetskultur", dvs. at lade mobilitetsmuligheder indgå i alle læringssammenhænge, der omfatter lærere, uddannere og ungdomsmedarbejdere osv. Dette vil være til gavn for alle lærende og især dårligt stillede grupper, som kan føle sig udelukket fra mobilitetsmulighederne.

9) Partnerskaber og støtte

- a) At tilskynde til mobilitetspartnerskaber både mellem offentlige og private aktører, der opererer på lokalt niveau. Handelskamre, erhvervsorganisationer og ngo'er kan være værdifulde partnere i denne sammenhæng. Herudover bør man støtte oprettelse af netværk mellem skoler og universiteter for at udveksle informationer, nyheder og erfaringer.
- b) At tilskynde regionale myndigheder til at spille en større rolle i promoveringen af mobilitet ved at bygge på eksisterende netværk og ved at skabe nye partnerskaber.
- c) At stimulere et aktivt samarbejde og kommunikation (herunder oplysningskampagner og fremhævelse af værdien af mobilitet) mellem uddannelsessektoren og erhvervslivet, da en inddragelse af erhvervslivet udgør en vigtig faktor i styrkelsen af unges mobilitet, f.eks. ved at der tilbydes praktikpladser. At tilbyde incitamenter, f.eks. i form af særlig støtte til erhvervsvirksomheder i overensstemmelse med EU-lovgivningen for at give dem incitamenter til at sørge for praktikophold og lærlingeuddannelser.
- d) At sikre, at nationale og europæiske programmer hænger sammen og supplerer hinanden for at skabe en synergieffekt og forbedre effektiviteten af mobilitetsprogrammer.

10) Multiplikatorers rolle

- a) At tilskynde til anvendelse af "multiplikatorer" såsom lærere, uddannere, ungdomsmedarbejdere og unge, som tidligere har deltaget i en mobilitetsaktivitet, for at inspirere og motivere unge til at blive mobile. At tilskynde arbejdsgivere inden for uddannelsesområdet til at anerkende og belønne læreres, uddanneres og ungdomsmedarbejders engagement med hensyn til læringsmobilitet. At promovere og støtte mobilitet blandt lærere, uddannere og ungdomsmedarbejdere som en mulighed for faglig videreuddannelse.
- b) At promovere mobilitet som en komponent i læreres, uddanneres og ungdomsmedarbejders uddannelse.

11) Kontrol med de gjorte fremskridt– "Resultattavle for mobilitet"

- a) At rapportere til Kommissionen om fremskridt med hensyn til fjernelse af hindringer for mobilitet inden for den mere brede ramme i Europa 2020-strategien og de nationale reformprogrammer, de eksisterende ordninger for den strategiske ramme for europæisk samarbejde på uddannelses- og erhvervsuddannelsesområdet (ET2020) og den europæiske strategi for unge. Dette vil tjene som grundlag for en vurdering hvert andet år af de fremskridt, der er gjort i alle medlemsstaterne, i form af en "resultattavle for mobilitet".
- b) At forbedre adgangen til og kvaliteten af de nationale statistiske kilder vedrørende unges tværnationale mobilitet.

TAGER TIL EFTERRETNING, AT KOMMISSIONEN HAR TIL HENSIGT:

- 1) At udnytte og styrke EU's uddannelses- og ungdomsprogrammer, såsom Erasmus, Erasmus Mundus, Leonardo, Comenius, Grundtvig, Aktive unge, Tempus og Marie Curie samt strukturfondene og især Den Europæiske Socialfond, for at udbrede og uddybe læringsmulighederne for unge som helhed. At stimulere unges aktive inddragelse i samfundet og at forbedre deres beskæftigelsessituation.
- 2) At bidrage til medlemsstaternes indsats i støtten til læringsmobilitet ved at gennemføre en koordineret revision af eksisterende programmer med henblik på udarbejdelse af en samlet fremgangsmåde under den næste finansielle ramme (2014-2020) for at støtte strategien Unge på vej.
- 3) At vejlede offentlige myndigheder og interesserede parter i medlemsstaterne om den retspraksis, Den Europæiske Unions Domstol har fastlagt om spørgsmål, såsom adgang til uddannelsesinstitutioner, anerkendelse af eksamensbeviser, muligheden for at modtage stipendier og lån samt andre rettigheder for mobile lærende i værtslandet eller hjemlandet.
- 4) At forbedre den statistiske ramme for at kunne måle og kontrollere fremskridtene i forbindelse med fjernelse af hindringer for mobilitet.
- 5) At evaluere fremskridt med hensyn til fjernelse af hindringer for mobilitet efter de første fire år efter gennemførelsen af henstillingen (ultimo 2014).

Udfærdiget i Bruxelles, den [...].

På Rådets vegne
[...]
Formand